Zekât
Gönderen Kadir Hatipoglu - Mayıs 22 2019 03:00:00

وَأَقِيمُواْ الصَّلاَةَ وَآتُواْالزَّكَاةَ وَارْكَعُواْ مَعَ الرَّاكِعِينَ:   MEALİ :   “Namazı kılın, zekâtı verin, rükû edenlerle beraber rükû edin.”   (BAKARA SURESİ – 43. AYET)   ZEKÂT, lügatte temizlemek, çoğalmak, artış ve bereket manalarına gelir. Malın artmasında bu kelime kullanıldığı gibi, namusun temiz olmasında da kullanılır. İslam ıstılahındaki anlamı ise şöyledir: Bir malın belli bir miktarını muayyen bir zaman sonra ona hak kazananlara vermektir. Bir diğer tarifi de şöyledir: Zekât, şer’an zengin olan Müslüman’ın seneden seneye malının muayyen miktarını, Müslüman olan fakire vermesidir. Zekât denince Müslümanlar bunu anlarlar.   İslam’ın şartlarından biri de zekâttır. Zekât, kesin ve muhkem bir farzdır. Farziyyeti, kitap, sünnet, icma ve kıyasla sabittir. Zekâtın farz olduğunu inkâr eden kimse, İslam Dininin temel prensiplerinden birini inkâr ettiği için, Müslümanlıkla ilgisini kesmiş olur. Zekât, hicretin ikinci, oruçtan evvel farz kılınmıştır. Kitaptan farziyyetine delil olan ayetlerden birisi, başta okuduğumuz ayettir. Mali bir ibadet olan zekât, Kur’an’da 34 yerde zikredilmektedir. Bu sayı namazla birlikte olan rakamlardır. Zekât kelimesi yalnız olarak 28 defa zikredilmektedir. Bu ayetler, zekâtın farz olduğunun en açık delilleridir. Zekât, İslam’ın zenginin malında fakire tanıdığı bir haktır. İslam’ın sosyal adaleti sağlamaktaki, toplum ve cemiyetin huzurunu temin etmekteki rolün büyük kısmını zekât ibadeti yerine getirir. Zekât, toplumları birbirine bağlayan, aralarında sevgi ve muhabbet bağlarını kuran mali bir ibadettir.   Zekâtın sözlük anlamının artma ve çoğalma olduğunu beyan ettik. Malla yapılan bu ibadete zekât denilmesinin sebebi, zekâtı veren kimsenin malının çoğalmasından ve ahirette bol ecir ve sevab kazanmasına vesile olmasındandır. Gerçekten de malının zekâtını veren, fakirlere muavenet ve yardımdan geri kalmayan ihsan ve hayır sahibinin malının arttığı herkesçe bilinen açık bir hakikattir. Bir fakirin gönlü hoş edilerek yapılacak hayrın mükâfatını Allah verecektir. Bu gerçek şu ayet-i kerimede ifadesini bulmaktadır: قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ

وَيَقْدِرُ
لَهُ
وَمَاأَنفَقْتُم مِّن
شَيْءٍ
فَهُوَ
يُخْلِفُهُ
وَهُوَ
خَيْرُ
الرَّازِقِينَ:   “Sarf ettiğiniz her hangi bir şeyin yerine O daha iyisini koyar. Çünkü O rızık verenlerin en hayırlısıdır.”   (SEBE’ SURESİ – 39. AYET)   Fukaraya hakkını esirgeyip vermeyen cimri kimselerin malı, umulmadık afat ve zararlara duçar olduğu ve bazen da tamamen mahvolduğu görülmektedir. Zekâtta bir temizlik vardır. Bir servetin içinde fukara hakkı bulununca bu hak o mal için adeta manevi bir kir ve lekedir.   Bu hususta Rabbimiz şöyle buyuruyor: خُذْ
مِنْ
أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً
تُطَهِّرُهُمْ
وَتُزَكِّيهِم بِهَا
وَصَلِّ
عَلَيْهِمْ
إِنَّ
صَلاَتَكَ
سَكَنٌ
لَّهُمْ
وَاللّهُ
سَمِيعٌ
عَلِيمٌ:   “Ey Muhammed (SAV)! Mallarının bir kısmını, kendilerini temizleyip arıtacak sadaka olarak al, onlara dua et; senin duan onlar için bir güvendir. Allah işitir ve bilir.” (TEVBE SURESİ – 103. AYET)   Üzerinden bir sene geçen ve nisaba baliğ olan mala malik ve sahip olan kimsenin, malının kırkta birini fukaraya zekât olarak vermesi üzerine farzdır. Zenginler mallarında fakirlerin hakkı vardır. Zenginler fakirlerin hakkı olan zekâtlarını vermek suretiyle mallarını temizlemelidirler. Bu hususta Allah şöyle buyurur: وَفِي
أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ
لِّلسَّائِلِ
وَالْمَحْرُومِ:   “Onların mallarında muhtaç ve yoksullar için bir hak vardır.” (ZARİYAT SURESİ – 19. AYET)

     Zekâtın sünnetten delili ise şu hadis-i şeriftir: بني الإسلام علىخمس:شهادة أن لآإله إلاالله وأنت محمدرسول الله وإقام الصلاة وإيتآءالزكاة والحج وصوم رمضان.   “İslam beş şey üzerine bina edildi: Allah’tan başka ilah yoktur, Hz Muhammed (SAV) Allah’ın kulu ve Peygamberidir diye şehadet etmek, namaz kılmak, zekât vermek, haccetmek ve Ramazan orucunu tutmak.”   İbni Abbas (RA) rivayet ediyor: Peygamberimiz (SAV), Muaz b. Cebel’i Yemen’e vali olarak gönderirken şöyle buyurdu:“Onları Allah’tan başka ilah olmadığına, benim Allah’ın Resulü olduğuma şehadete davet et. Eğer onlar itaat ederlerse onlara her gün beş vakit namazı Allah’ın farz kıldığını bildir. Bunu da kabul ederlerse zenginlerinden alınıp fakirlerine verilecek olan zekâtı da Allah’ın farz kıldığını onlara açıkla.”   Zekâtın farz olduğu hususunda bütün müctehidler ittifak halinde olup hiç biri zekâtın farz oluşunda ihtilaf etmemiş, aksine bir görüş savunmamıştır. Zekât bu bakımdan kesin hüküm ifade eden bir emirdir. İnkâr eden İslam dininin dışına çıkar, İslam ile alakası kesilir.   ZEKÂTIN RÜKNÜ temliktir. Yani Müslüman ve zekât alması caiz olan kimseye malının kırkta birini ayırıp vermektir. Zekât vermekle dünyada borç ödenmiş, ahirette de cezadan kurtulunmuş, sevaba nail olunmuş olur,   ZEKÂTIN HİKMETLERİ   Zekâtın farz olmasında muhakkak ki büyük faydalar ve hikmetler vardır. 1-) İnsandaki mal ve servet edinme hırsı, insanı birçok fenalıkları yapmaya doğru sürükler. Kalpteki rikkati azaltır. Vicdanı karartır, insanı cimrileştirir. Fakat insan zekât verirse bütün bu kötü huyları terk eder. Cimrilikten kurtulduğu gibi, insanlara karşı şefkatli ve merhametli olur. 2-) Zekât veren bir kimse, fakir ve acizlere yardım etmek ve bu yardımlarla yoksulların ve muhtaçların yaralarını sarmak, onların elem ve sıkıntılarını hafifletmek gibi çok ulvi bir görev yapmış olur. Bu suretle zenginlerle fakirler arasında dirlik ve devamlı bir sevgi meydana gelir. Bu iki zümre arasında dayanışma ve şefkat bağları kuvvet bulur. Çünkü insan iyiliğin kölesidir. 3-) Yeryüzünde huzur, asayiş ve düzeni bozan dilencilerin ve işsizlerin sayısını eksiltir. Böylece toplumdaki suçlar, fenalıklar, karışıklıklar ve dengesizlikler azalmış olur. Çünkü muhtaç bir fakir aç kalınca, toplumda karışıklıklar çıkarmaya, başkalarından çalıp karnını doyurmaya başlar. Zenginlerin verdiği zekâtla karnını doyuran fakir suç işlemekten uzak durur. Faydalı ve güzel işler yapmaya çalışır. Toplumun huzurunu bozacak davranışlarda uzak durur, 4-) Zekât cemiyeti, zenginlerin büyük servetler yığıp fakirleri mahrumiyetle baş başa kalmaları neticesinde meydana gelen komünizme zemin hazırlayıcı ihtilal ve karışıklıklardan korur.

Zenginler, fakirlerin mallarında hisse sahibi kardeşleri olduklarını unutmamalıdırlar. 5-) Zekât, bir nimetin şükrüdür. Çünkü Allah’ın kullarına biri bedeni, diğeri mali olmak üzere iki nimeti vardır. Bedenle yapılan ibadetler bedeni, mal ile yapılan ibadetler de mali nimetlerin şükrüdür.

ALLAH’A VE RASÜLÜNE İTAAT EDİNİZ: Allah’a itaat edip te Peygamberine itaat etmeyen kimsenin Allah kendisine karşı gösterdiği itaati kabul etmez. Mümin hem Allah’a hem de Peygamberine itaat etmek zorundadır. 3-) BANA VE ANA-BABANA ŞÜKRET DEMİŞİZDİR: Bu ayete göre de kişi Allah’a karşı şükür borcunu yerine getirir ama ana babasını gücendirirse, Allah o kimsenin kendisine karşı olan şükrünü kabul etmez. İşte bu üç ayet üzerinde iyi düşünmek ve hükümlerine harfiyyen uymak lazımdır. Namaz kılan zengin zekâtını vermeli, Allah’a itaat eden mümin Peygambere de itaat etmeli, Allah’a şükreden müminler, ana-babalarına da teşekkür etmeliler, onların meşru emirlerini yerine getirmeli, ihtiyaçlarını gidermeli, gönüllerini yapmak suretiyle hayır dualarını kazanmalıdır.   Peygamberimiz (SAV) şöyle buyuruyor: ألزكاة قنطرة الإسلام.   “ Zekât İslam’ın köprüsüdür.”   Zekât, tehlikeli vadileri aşmak ve selametle cennete ulaşmak için en muhkem köprüdür. Bu köprüyü koruyan kimse, felaketlerden uzak kalır. عن أبىهريرة (رض)أن رجلاقال النبي(صعلم):أخبرنىبعمل يدخلنى الجنة،قال:تعبدالله ولاتشرك به شيأوتقيم الصلاة وتؤتىالزكاة وتصل الرحم.   Ebu Hüreyre (RA) rivayet ediyor: “Bir Arabî Peygamberimiz (SAV)’e geldi ve: “Ya Rasülallah! Bana öyle bir amel söyle ki, onu yaptığım takdirde cennete girmeme vesile olsun.”dedi. Peygamberimiz (SAV): “Allah’a ibadet eder ve O’na hiçbir şeyi ortak koşmazsın, namazı kılar, farz olan zekâtı verir ve Ramazanda oruç tutarsın.” buyurdu. O adam: “Ruhum elinde olan Allah’a yemin ederim ki, bunun üzerine hiçbir şey ilave etmem.” dedi. Bu adam dönüp gidince Peygamber (SAV): “Cennetlik bir adama bakarak mesut olmak isteyen, bu adama baksın.” buyurdu.”   Yine Ebu Hüreyre (RA) rivayet ediyor: “Peygamberimiz (SAV) vefat edip yerine Hz Ebu Bekir (RA) halife olunca, Arapların bir kısmı dinden dönüp zekât vermekten kaçınınca, Hz Ebu Bekir (RA) onlarla savaşmaya kalkışmıştı. Bunun üzerine Hz Ömer (RA):“Onlarla nasıl muharebe edersin? Hâlbuki Rasülüllah (SAV): “La ilahe illallah deyinceye kadar halkla muharebe etmeye memur edildim. Şehadet getiren kimse, Allah’ın hakkı müstesna olmak üzere malını ve canını benden muhafaza etmiş olur. Kalbi inanışları hakkındaki hesapları Allah’a aittir.” buyurdu diyerek itiraz etti. Hz Ebu Bekir (RA): “Allah’a yemin ederim ki, namazla zekâtı birbirinden ayıran kimse ile behemehal harp ederim. Yine Allah’a yemin ederim ki, Rasülüllah’a

vermekte oldukları deve yularını bile vermeselerdi bu yüzden onlara savaş açardım.” dedi. Bunun üzerine Hz Ömer (RA): “Allah’a yemin ederim ki, bu hususta Allah’ın, Hz Ebu Bekir (RA)’ın kalbini aydınlatmış olduğunu gördüm ve hak olduğunu anladım.” buyurdu.

                     ZEKÂTIN SOSYAL YARDIMLAŞMA YÖNÜNDEN ÖNEMİ   Zekât fakirin, zenginin malında Allah tarafından tayin edilen hakkıdır. Zenginlik, Allah’ın kullarına bahşettiği bir nimettir. Zekât, bu nimet karşısında Allah’ın açtığı ilahi sınavı kazanmak, nefse ve şeytana galip gelmektir. Zekât vermek için zengin olmak gerekir. Görülüyor ki, Müslümanların, miskinlik, fakirlik ve ataletten kurtulup zengin olmalarını Allah istemektedir. Helalinden kazanmak ve kazandığını dünya ve ahiret uğruna değerlendirmek bir Müslüman için en büyük bahtiyarlıktır.   “Veren el, alan elden hayırlıdır.” hadisi bizi veren el sahibi olmamıza davet etmektedir. Gerçekten vermek, almaktan daha zevklidir. Yoksul ve muhtaç bir insana yardım ederek, onun yüzünü güldürüp sevindirmek kadar yüksek bir manevi haz düşünülebilir mi? Allah yolunda samimiyet ve ihlâsla yapılan harcamaların en garantili ve verimli birer yatırım olduğu bilinmelidir. İnsan bu dünyada ne ekerse öbür âlemde onu biçer. İnsanoğlu ölünce maddi âlemden, kefenden başka bir şey götüremeyeceğine göre, bu yatırımın anlam ve değeri daha iyi anlaşılır. İşte Allah yolunda verilen zekât, sadaka ve fitreler ve diğer samimi hayırlar, insanı madde karşısında yücelten ve ona hakiki insanlık zevkini tattıran birer sosyal ibadettir. Bu konuyu birkaç madde halinde özetleyelim: 1-) Zekât, malın stok edilmesini önler. İslam’ın esaslarından biri olan bu emir, malın fert elinde stok edilmesini önler. Malın iş sahasına çevrilmesini sağlar. Zekât, paradan kırkta bir, Toprak mahsullerinden onda bir oranında alınır. Bu demektir ki, kırk sene harcamayan para, on sene elde tutulan toprak mahsulleri, ferdin elinden alınır. Zekât, malı cemiyetinden hizmetinde kullanmayı, onu iş sahasında döndürmeyi ön görmektedir. 2-) Zekât, toplumda bir orta sınıf meydana getirir. Zekât, cemiyette malın varlıklı sınıflardan fakir sınıflara aktarılmasını sağlar. Malın toplumda yalnız zenginler elinde dolaşması, zengin sınıfı daha zengin, fakirleri daha fakir duruma düşürür. Hâlbuki Allah, malı yalnız bir sınıfın faydalanması için değil, bütün insanların istifadesi için yaratmıştır. Herkesin dünya malından faydalanması gerekir. Aksi halde toplumda saadet düşünülemez. 3-) Zekât, toplumun fertlerini birbirine kenetler. Zekât, bir yardımlaşma olması açısından toplumun fertlerini birbirine şefkat, sevgi ve saygı bağlarıyla bağlar. Aralarındaki kıskançlık, düşmanlık ve kötü bakış duygularını yok eder. Zenginlere şükretmeyi ve şefkati; fakirlere de duacı olmayı öğretir. Böylece toplumda karşılıklı sevgi saygı hisleri belirmeye başlar.   DÜNYANIN KIVAMI, HUZUR VE SAADETİ, ŞU DÖRT ŞEYE BAĞLIDIR: A-) ÂLİMLERİN İLMİNE: Eğer âlimlerin ilmi olmasaydı, cahiller helake giderdi. B-) AMİRLERİN ADALETİ: Amir ve idarecilerde adalet olmazsa, insanlar birbirlerini kurdun koyunu parçaladığı gibi parçalar ve yer. C-) ZENGİNLERİN CÖMERTLİĞİ: Eğer zenginlerin cömertliği olmasaydı fakirler helake giderdi. D-) FAKİRLERİN DUASI: Eğer fakirlerin duası olmasaydı, zenginler helake giderdi. 4-) Zekât, toplumu temizler. Zekât, ferdi ve malını manevi kirlerden temizlediği gibi, cemiyeti de bu kirlerden muhafaza eder. Zekâtı ödenmeyen mal, sahibine ve bilhassa cemiyete zehir saçar. Manen kirletir. Peygamberimiz (SAV) şöyle buyuruyor: حصنوآأموالكم بالزكاة وداوامرضاكم

بالصدقة
واستقبلوآأمواج
البلآءبالدعآءوالتضرع.
     “Mallarınızı zekâtla koruyun. Hastalarınızı sadaka ile tedavi edin. Bela dalgalarına karşı dua ve tazarru ile koyun.”   Zekâtı verilen malı Allah her türlü afattan, yangın ve sel felaketinden korur. Akıllı mümin de malının muhafazası için zekâtı hak sahibine verir. Nafile sadaka vermek te hastalarımızın şifa bulmalarına vesile olur. Bunun için mümin her zaman sadaka verir. Mümin dua etmekle bela ve musibet dalgalarına karşı koyar. Beladan ve musibetten kendini korumuş olur. Onun için de çok dua ve tazarruda bulunmaya ihtiyacımız vardır.   Hasan anlatıyor: “Bir gün Peygamberimiz (SAV), etrafında halkalanan ashabına yukarıda bahsi geçen hadisi anlatıyordu. Yanlarına bir Hıristiyan uğradı. Peygamberimiz (SAV)’in zekât hakkındaki sözlerini dinledi ve gidip malının zekâtını verdi. Bu Hıristiyan tüccarın bir de ortağı vardı ki, o sırada Mısır’a gitmişti. Tüccar, malının zekâtını verirken içinden şöyle geçirmişti: “Eğer Muhammed’in (SAV) söyledikleri doğru ise ortağım malı birlikte sağ-salim döner. Ben de iman edip Müslüman olurum. Eğer Muhammed (SAV) yalan söyleyip milleti kandırıyorsa, ortağım sağ-salim dönmez, onu yolda hırsızlar soyarlarsa, ben o zaman kılıcımı çekip, Muhammed’e (SAV) cevap veririm.”   Bir aralık kervandan bir mektup gelir. Hırsızlar kervanın yolunu kesmiş, bütün ağırlıkları soyup kaçmışlardır. Ne mal ne elbise, hiçbir şey bırakmamışlardır. Mektubu okuyup, derin bir üzüntüye kapılan Hıristiyan tüccar, hemen kılıcını kuşanır. Peygamber (SAV)’e savaş açmak üzere yola çıkar. Tam o anda ortağından ikinci bir mektup daha alır. Bu mektupta ortağı, kendisinin ve mallarının kurtulduğunu, kendisinin, kervanın soyulduğu sırada kervanın gerisinde olduğunu, bu nedenle soygundan kurtulduğunu anlatır. Bunun üzerine Peygamberimiz (SAV)’in hak ve doğru söylediğine inanan Hıristiyan tüccar, Peygamberimiz (SAV)’in huzuruna gelerek: “Ey Allah’ın Resulü! Bana İslam’ı açıkla, iman edeceğim.” dedi ve iman etti.”
                    ZEKÂTIN ŞARTLARI VE ZEKÂTLA YÜKÜMLÜ OLANLAR
                               Mal Sahibinde Bulunması Gereken Şartlar: 1-) Hür olmak 2-) Müslüman olmak 3-) Akıllı olmak 4-) Baliğ olmak 5-) Borçlu olmamak

için zekâtı verilmez.

           ZEKÂTIN SIHHATİNİN ŞARTLARI 1-) Zekât verirken niyet etmek. Bir mal zekât olarak ayrılırken veya fakire verilirken, bunun zekât için olduğuna kalben niyet edilmesi şarttır. Kalple niyet eden bir kimse, fakirin alması için hibe ettiğini veya borç olarak verdiğini söylemesi zekâtın sıhhatine zarar vermez. 2-) Zekâtı verirken vekilin değil, müvekkilin niyeti sahihtir. Vekâlet veren niyet etmedikçe verilen zekât, zekât yerine geçmez. 3-) Zekât verme arzusunda olan bir kimse, zaman zaman fakirlere vermiş olduğu bir şeyler için sonradan niyet edecek olsa, bu sahih olmaz, zekât yerine sayılmaz. Yine niyet etmeyi unutarak bir şeyler verse ve niyet etmediği hatırına gelse, sonradan niyet etmeye kalksa sahih olmaz. NİSAP: Nisap bir malın zekâtını vermeyi gerektiren miktardır. Bu miktar, GÜMÜŞTE 200 dirhem = 561,2 GRAM, ALTINDA 20 MİSKAL = 80.18 GRAM, devede beş, sığırda otuz, koyunda kırktır. Bunlardan az olana zekât gerekmez. Nisap miktarı olan mala zekât gerekir.

     HAVAİC-İ ASLİYE;   İnsanların hayatta oldukları müddetçe muhtaç oldukları şeyler demektir. Zaruri ve asli ihtiyaçlardır. Bunlara zekât düşmez. HAVAİC-İ ASLİYE şunlardır: Oturulacak ev, giyecek elbiseler, ev eşyası, kullandığı silahlar, bindiği arabası, ilim adamlarının kitapları, sanatkârların aletleri, ticarette kullanmadığı bir yıllık nafakasını temin edecek giyecek ve içecek malzemesi, geçimini sağlamak için, zaruri olan diğer ihtiyaçlarıdır. Bunlardan her birisi veya hepsi nisap miktarı değerinde olsa bile bunlardan zekât vermek gerekmez.

   ZEKÂT KİMLERE VERİLİR?   Zekâtın kimlere verileceği, ayet-i kerime ile sabittir. Bunlar sekiz sınıftır. Allah şöyle buyuruyor:
إِنَّمَا
الصَّدَقَاتُ
لِلْفُقَرَاء
وَالْمَسَاكِينِ
وَالْعَامِلِينَ
عَلَيْهَا
وَالْمُؤَلَّفَةِ
قُلُوبُهُمْ
وَفِي
الرِّقَابِ

وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللّهِ وَاللّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ:   “Zekâtlar, Allah’tan bir farz olarak yoksullara, düşkünlere, onu toplayan memurlara, kalpleri İslam’a ısındırılacaklara verilir. Kölelerin, borçluların, Allah yolunda olanların ve yolda kalanların uğruna sarf edilir. Allah bilendir, Hâkimdir.” (TEVBE SURESİ – 60. AYET)   Şimdi bu sekiz sınıfı açıklayalım: 1-) FAKİRLER: Nisap miktarından az mala sahip olana fakir denir. 2-) MİSKİNLER: Hiçbir şeyi olmayanlara Miskin denir. Bunlar fakirlerden daha düşkün kimselerdir. 3-) ZEKÂT TOPLAMA MEMURLARI: Zekât toplamak için devlet reisi tarafından görevlendirilmiş olanlardır. Bunlara AMİL denir. Zengin dahi olsalar, çalışmaları karşılında kendilerine zekât verilir. 4-) MÜELLEFE-İ KULUB: Yani kalpleri İslam’a ısındırılmak istenenlere de zekât verilir. Kalpleri İslam’a meylettirmek ve zararlarını kaldırmak için veya İslam’da sebat göstermek için kendilerine Peygamberimiz (SAV) tarafından zekât verilen gayr-i Müslimler vardır. Ama şimdi kâfirlere zekât verilmez. 5-) KÖLELER: Para kazanıp ödemek suretiyle azad olmak hususunda efendisiyle anlaşma yapmış olan kölelere zekât verilir. Bunlara MÜKATEB KÖLE denir. 6-) BORÇLULAR: Borçlarını ödeyemeyecek durumda olan borçlulardır. 7-)ALLAH YOLUNDA BULUNANLAR: Fakir olduklarından Allah yolunda savaşa katılamayacak olan, Allah’ın dininin yücelmesine koşamayan muhtaçlardır. 8-) YOLCULAR: Malından uzak düşmüş gariplerdir. Bunlar memleketlerinde zengin oldukları halde, yolculu esnasında fakir düştüklerinden kendilerine zekât verilir.   İşte zekât bu sekiz sınıftan herhangi birine veya hangi sınıftan olursa olsun tek bir kişiye veya bu sınıfların bir kısmına verilmesi gerekir. Bu sınıfların dışında kalan her hangi bir yere zekât verilmez. Bu konu üzerinde hassas olmak lazımdır.   ZEKÂT KİMLERE VERİLMEZ? 1-) Gayr-i Müslime zekât verilmez ama diğer sadakalar verilir. 2-) Cami, mescit, yol, köprü gibi temlik bulunmayan yerlerin inşa ve tamirine zekât verilemez. 3-) Ölünün kefenine sarf edilemez ve ölünün borçları zekâtla ödenemez. 4-) Zenginlere verilemez. 5-) Usul ve füru’a zekât verilemez. USÜL: Ana ve babanın yukarı doğru çıkan nesilleridir. Babanın babasının…babasının…babasının…babası.ananın,anasının…anasının…anasının… gibi. FÜRU’: Çocuğun aşağı doğru inen nesilleridir. Oğlunun, oğlunun, kızının, kızının, oğlunun… gibi 6-) Karı kocasına, koca karısına zekât veremez. 7-) Zengin bir adamın baliğ olmayan küçük oğluna zekât verilemez. Ama zengin bir adamın fakir olan büyük oğluna başkası tarafından

zekât verilir. 8-) Haşim oğullarına zekât verilemez.

      ZEKÂT VERMENİN CAİZ OLDUĞU YERLER 1-) Varlıklı olan bir kimsenin fakir ve büyük oğluna başkaları tarafında zekât verilir. 2-) Yine varlıklı bir kimsenin fakir olan karısına başkaları tarafında zekât verilir. 3-) Yine zengin bir adamın, geçimini güçlükle temin eden fakir babasına başkaları tarafından zekât verilir. 4-) Zekât niyetiyle fakir akraba çocuklarına verilen hediyeler zekât yerine geçer. 5-) Zekât niyetiyle bayramlarda ve diğer şenlik günlerinde kadın ve erkek fakirlere verilen hediyeler zekât yerine geçer.
     Akraba ve hısımları olmadığı halde başka memleketlerde bulunan fakirlere zekât göndermek mekruhtur. Ancak bulunduğu yerdeki fakirlerden daha muhtaç olan uzaktakilere göndermekte kerahet yoktur. Uzakta bulunan fakir akrabalara zekât göndermekte fazilet vardır.

       ZEKÂT VERMEKTE EFDAL OLAN CİHET
     Zekât vermede zekât verilecek adamın hali önemlidir. Evvela sıra ile kardeşler, kardeş çocukları, amca ile hala, dayı ile teyze, sonra da diğer akrabaya verilir. Bunlardan sonra komşular, meslektaşlar, mahalle ve memleket fukaraları gelir. Aldığı parayı günah ve israf yolunda sarf edecek olan kimselere zekât vermemek gerekir. Borçlu olanları, borçlu olmayanlara tercih etmek gerekir.
     Zengin olan her Müslüman’ın malının zekâtını mutlaka vermesi gerekir. Zekât vermek ne kadar faziletli ise, zekâtı vermemek te o kadar felakettir. Hatta gökten yağmurun kesilmesine bile sebeptir. Bakınız bu hususta Peygamberimiz (SAV) şöyle buyuruyor: مامنع
قوم الزكاة
إلامنع الله
عنهم القطر.
     “Zekâtını vermeyen hiçbir kavim yoktur ki Allah onlardan yağmuru men etmiş olmasın.”   Evet, her hangi bir kavim zekât vermediği zaman Allah o kavme yağmur nimetini vermiyor. İnsanlar yağmur yağmayınca da acaba yağmur niye yağmıyor diye sebep arıyorlar. Hâlbuki yağmurun yağmamasına zenginlerin fakirlerin hakkı olan zekâtlarını vermemeleridir. Bilmek gerekir ki zekât malı arttırır, asla eksiltmez. O halde neden zekâttan uzak duruyoruz? Zekâtı vermemizi engelleyen amil nedir? Zekâtını vermeyenlerin Kıyamet gününde Cehennemle cezalandırılacağını neden düşünmüyoruz? Neden kendimizi bu tehlikeden korumuyoruz? Zekâtımızı hak sahiplerine neden dağıtmıyoruz? Akıllı mümin her hususta Allah’ın emirlerini yerine getirir, yasaklarında sakınır. İbadet ve taatı ile O’nun rızasını kazanacağına inanır, ebedi saadeti de bu vesile ile elde edeceğini ümit eder. ZEKÂT VERMEMENİN CEZASI   Bu hususta Allah şöyle buyuruyor: يَا
أَيُّهَا
الَّذِينَ
آمَنُواْ
إِنَّ
كَثِيراً
مِّنَ

الأَحْبَارِ
وَالرُّهْبَ&#15
75;نِ
لَيَأْكُلُو&#16
06;َ أَمْوَالَ
النَّاسِ
بِالْبَاطِل&#16
16;
وَيَصُدُّون&#16
14; عَن سَبِيلِ
اللّهِ
وَالَّذِينَ
يَكْنِزُونَ
الذَّهَبَ
وَالْفِضَّة&#16
14; وَلاَ
يُنفِقُونَه&#16
14;ا فِي سَبِيلِ
اللّهِ
فَبَشِّرْهُ&#16
05; بِعَذَابٍ
أَلِيمٍ:
يَوْمَ
يُحْمَى
عَلَيْهَا
فِي نَارِ
جَهَنَّمَ
فَتُكْوَى
بِهَا
جِبَاهُهُمْ
وَجُنوبُهُم&#16
18;
وَظُهُورُهُ&#16
05;ْ هَـذَا مَا
كَنَزْتُمْ
لأَنفُسِكُم&#16
18; فَذُوقُواْ
مَا كُنتُمْ
تَكْنِزُونَ:
     “Altın ve gümüşü biriktirip Allah yolunda sarf etmeyenlere can yakıcı bir azabı müjdele. Bunlar Cehennem ateşinde kızdırıldığı gün, alınları, böğürleri ve sırtları onlarla dağlanacak, Bu kendiniz için biriktirdiğinizdir, biriktirdiğinizi tadın denilecek.”   (TEVBE SURESİ – 34–35. AYETLER)   Demek ki, altın ve gümüşü biriktirmek, onların zekâtlarını vermemek çok büyük bir cezayı gerektirmektedir. Tahammülü çok zor olan ceza… Öyle ki zekâtı verilmeyen mallar nal veya levha halinde kızdırılacak, zekâtı vermeyenlerin alınlarına, böğürlerine ve sırtlarına basılacak ve Bu nefsiniz için biriktirdiğinizdir.

Biriktirdiğinizi tadın denecektir. Bu acıklı ve elim azaba düçar olma istenmiyorsa mutlaka zekâtlar verilmeli, üzerinde kul hakkı bırakılmamalı…
     Ebu Hüreyre (RA)’ın rivayetinde Peygamberimiz (SAV) şöyle buyuruyor: من آتآه
الله مالا فلم
يؤدزكاته مثل
له يوم
القيامة
شجاعاأقرع له
زبييتان
يطوقه يوم
القيامة ثم
يأخذ
بلهزمتيه-يعنىشدقيه-ثم
يقول:أنامالك،أناكنزك ثم
تلا هذه الآية:
     “Kime Allah mal verir zekâtını ödemezse, kıyamet gününde o mal dazlak başlı ve iki kaşının üzerinde iki siyah noktası bulunan son derece güçlü bir yılan şekline sokulur. Sonra sahibinin boynuna sıkıca sarılır: Ben senin dünyadaki malınım, dünyadaki hazinenim der.” Daha sonra şu ayet-i celileyi okudu:
وَلاَيَحْسَبَنَّ
الَّذِينَ
يَبْخَلُونَ
بِمَا
آتَاهُمُ
اللّهُ مِن
فَضْلِهِ
هُوَ
خَيْراًلَّهُمْ بَلْ هُوَ
شَرٌّ
لَّهُمْ
سَيُطَوَّقُونَ مَا
بَخِلُواْ
بِهِ يَوْمَ
الْقِيَامَةِوَلِلّهِ
مِيرَاثُ
السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ
وَاللّهُ
بِمَا
تَعْمَلُونَ

خَبِيرٌ:   “Allah’ın bol nimetinden verdiklerinde cimrilik edenler, sakın bunun kendileri için hayırlı olduğunu sanmasınlar, bilakis kötülüğünedir. Cimrilik yaptıkları şey, kıyamet günü boyunlarına dolanacaktır. Göklerin ve yerin mirası Allah’ındır. Allah, işlediklerinizden haberdardır.”   (ALİ-İMRAN SURESİ – 180. AYET)   Burada da zekâtı vermemenin, cimrilik yapmanın kötülüğüne işaret vardır. Hiç bir mümin bu kötü akıbeti göze almamalı, alamaz da…   Bir kısım insanlar da Allah’tan mal ve servet isterler ve derler ki: “Allah bana servet verse de ben de hem kendi ihtiyaçlarımı karşılasam hem de Allah yolunda harcasam, zekât ve sadakasını versem.” Fakat Allah, kendilerine mal ve servet verince cimrilikleri tutar, ne zekât verirler, ne de sadaka. Bu konuda Allah şöyle buyuruyor: وَمِنْهُم مَّنْ عَاهَدَ اللّهَ لَئِنْ آتَانَا مِن فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ:فَلَمَّا آتَاهُم مِّن فَضْلِهِ بَخِلُواْ بِهِ وَتَوَلَّواْ وَّهُم مُّعْرِضُونَ:   “Aralarında: Allah bize bol nimet verecek olursa, and olsun ki sadaka vereceğiz. Diye O’na and verenler vardır. Allah onlara bol nimetinden verince, cimrilik ettiler, yüz çevirdiler. Zaten dönektirler.”   (TEVBE SURESİ – 75–76. AYETLER)   Bu ayetler, Salebe b. Hatib hakkında nazil olmuştur. Salebe bir gün Peygamberimiz (SAV)’e vararak, O’ndan Allah’ın kendisine mal ve servet vermesi için dua etmesini istedi. Peygamberimiz (SAV) de ona: “Ey Salebe! Az mal, gereğini yerine getirme bakımından bol mal ve servetten daha hayırlıdır.” buyurdu. Tekrar başvuran Salebe: “Ey Muhammed (SAV)! Seni hak Peygamber olarak Allah’a yemin ederim ki Allah bana bol mal ve servet bahşederse, şüphesiz ki yoksul ve düşkünlere hakkını vereceğim.” dedi.   Bunun üzerine Peygamberimiz (SAV), Salebe’nin mala ve servete kavuşması için Allah’a yalvarıp yakardı. Ondan sonra Salebe iki koyun edindi. Zamanla o iki koyundan öylesine büyük bir sürü meydana geldi ki, sürü artık şehir içine rahat giremeyecek duruma geldi. Bu durum karşısında Salebe sürüsünü alıp bir ova üzerinde mekân kurdu. Artık sadece öğle ve ikindi namazlarını kılıyordu. Hatta haftada bir gün Cuma

namazına bile gitmez oldu.   Günlerden bir gün Peygamberimiz (SAV), Salebe’nin hiç görünmediğini söyleyerek nereye gittiğini sordu. Salebe’nin büyük bir servet sahibi olduğunu, hatta bir ova düzünü kaplayan koca bir koyun sürüsünün sahibi olduğunu öğrenince de: “Yazıklar olsun.” diyerek, kendisine zekât toplamakla görevli iki memur gönderdi. Memurlar bütün müminlerden zekât toplarken hiçbir güçlükle karşılaşmıyorlar, herkes zekâtını seve seve veriyordu. Sıra Salebe’ye geldi. Memurlar şimdiye kadar birikmiş diğer zekâtları da hatırlattılar. Artık gözlerini mal ve servet hırsı bürüyen Salebe: “Ne bu? Benden haraç mı istiyorsunuz? Şimdi gidin, bir düşüneyim.” dedi. İşte bunun üzerine yukarıdaki ayetler indi.   Bunun üzerine Salebe ne kadar tutuyorsa bütün zekâtını getirdi ise de Peygamberimiz (SAV): “Allah, senin malının zekâtını kabul etmemi yasak etmiştir.” diyerek geri çevirdi. Zekâtının geri çevrilişi karşısında Salebe başını yerden yere vurmaya başladı, ama faydası yoktu. Peygamberimiz (SAV)’e bütün yalvarıp yakarmaları boşuna idi. Kılı kırk yaran Allah adaletinin eşsiz takipçisi olan O büyük insan ona şöyle cevap veriyordu: &ld

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler